

MEMORANDUM 2025-2030

met medewerking van de stad Gent

Illustraties: Alejandra Castro, visual arts & graphic designer: @mana.astro

INLEIDING

Tegen de achtergrond van een gruwelijke oorlog, in een samenleving die steeds verder polariseert, willen we graag die partijen aanspreken die de ambitie hebben om onze mooie stad te besturen en beter te maken.

Als leden van de adviesraad voor etnisch-culturele diversiteit (AD REM), voelen we als geen ander dat het draagvlak voor diversiteit en migratie steeds kleiner wordt. Vanuit het perspectief van (vertegenwoordigers van) Gentenaars met een migratieachtergrond voelen we dat de openheid en ruimdenkendheid die onze stad typeert, steeds meer onder druk komt te staan.

Tijdens de afgelopen jaren hielden we de vinger aan de pols, bespraken we de ervaringen van de verschillende gemeenschappen tijdens onze dagelijks bestuursvergaderingen en organiseerden we enkele Algemene Vergaderingen rond thema's die erg leefden bij onze leden. Tijdens de laatste Algemene Vergadering legden we de thema's vast waar we specifiek de aandacht op willen vestigen in dit Memorandum voor de komende beleidsperiode.

Deze thema's zijn Onderwijs, Etnisch Profileren, Werk, Wonen.

Hoewel we zeker de inspanningen waarderen die worden gedaan om drempels weg te werken, om deuren te openen, zien we het als onze taak om te blijven waken over het warme karakter van ons geliefde Gent, die een stad moet blijven waar iedereen zich Gentenaar kan en mag voelen.

In het jaar dat Gent zich de Europese Jongerenhoofdstad mag noemen, kijken we mee door de ogen van 4 jonge Gentenaars, op de rand van volwassenheid, die elk één van de vele referentiekaders vertegenwoordigen die mee onze stad maken. Laten we even kennismaken.

Victor, 17 jaar is de zoon van 2 leerkrachten. Hij twijfelt over de studiekeuze die hij binnenkort moet maken, maar weet dat hij hierin gesteund zal worden door zijn ruime omgeving.

Julie, zijn buurmeisje, is 16 jaar en heeft gescheiden ouders. Ze pendelt tussen haar Ghanese vader en Belgische moeder, zoals ze pendelt tussen haar Gentse en Accrese identiteit.

Haroun, 18 jaar, is ambitieus en wil graag bijdragen aan Gent, zijn geboortestad. Zijn naam, uiterlijk en de culturele bagage die mee zijn identiteit bepalen, maken dat hij niet altijd als een Gentenaar wordt gezien.

En tenslotte stellen we Natalia voor. Zij werd in een ander deel van Europa geboren en arriveerde op 10-jarige leeftijd in Gent. Met haar 19 jaar weet ze dat ze hier graag haar toekomst wil uitbouwen.

Het is onze hoop en verlangen dat Victor, Julie, Haroun en Natalia evenwaardig vanuit hun eigen identiteit en sterktes kunnen deelnemen en bijdragen aan deze stad.

DOOR DE OGEN VAN...

ONDERWIJS

Haroun, Victor, Natalia en Julie gingen naar dezelfde stedelijke basisschool bij hen in de buurt. Ze koesteren fijne herinneringen aan hun kindertijd. Na het afzwaaien van de lagere school, kon hun parcours niet méér verschillen.

Victor startte met Latijn in zijn eerste middelbaar, naar het voorbeeld van zijn ouders. 4 jaar lang bestudeerde hij deze oude taal maar besloot in de 3de graad meer aandacht te geven aan zijn wetenschappelijke vakken. Op een dipje in het 3de jaar na, verliep zijn schoolloopbaan nagenoeg vlekkeloos.

Julie startte op een school met een artistieke bovenbouw, deed 1 jaar kunst-onderwijs om nadien toch voor een meer algemene vorming te kiezen. Hoewel haar resultaten behoorlijk waren, bleven leerkrachten twijfelen aan haar capaciteiten en werd haar regelmatig aangeraden een arbeidsmarktgerichte opleiding te kiezen.

Haroun kreeg het advies om naar een technische school te gaan na het lager onderwijs. Hij koos voor een algemene vorming. Gedurende jaren gaven leerkrachten hem het gevoel daar niet thuis te horen, tot hij in het 4de middelbaar de strijd opgaf. Hij schreef zich in op een school waar er veel leerlingen met zijn identiteitskenmerken les volgden, een school met veel verloop en veel uitval.

Natalia kreeg op haar 12 jaar het advies om in de B-stroom te starten omdat haar Nederlands nog niet goed genoeg was. Ze volgt nu de opleiding kantoor maar verveelt zich vaak in de les.

Waarom is er op de school van Haroun zoveel uitval?

Waarom loopt het voor Victor zo vlot maar lijken de leerkrachten Haroun, Julie en Natalia minder goed naar waarde te kunnen schatten?

Waarom werd Natalia naar de B-stroom verwezen ondanks haar cognitieve capaciteiten?

Victor herkent zichzelf in de leerkrachten en de leerkrachten herkennen henzelf in hem. Hierdoor kunnen ze goed op zijn noden inspelen, ook als het even moeilijk gaat. De kloof tussen de grote groep diverse leerlingen en de homogene groep leerkrachten moet langs alle kanten gedicht worden. Alle leerlingen moeten het gevoel hebben dat het schoolsysteem er is om hen uit te laten groeien tot de beste versie van zichzelf. We vragen dat het volgende bestuur inspanningen doet om dit waar te maken.

DOEN!

Zet in op positieve acties om leerkrachten met een migratieachtergrond aan te trekken en te behouden

Zet acties op om het cultuur-divers sensitief handelen in scholen en bij leerkrachten te versterken

Versterk en vermeerder initiatieven om 'taalarmoede' vast te stellen, te meten, ondersteuning te bieden

Zet in op meer en betere communicatie met nieuwkomers en hun ouders over het schoolsysteem in België, over verwachtingen, gevolgen van keuzes voor een bepaalde studierichting

Maak geen probleem van het gebruik van de moedertaal in het (stedelijk) onderwijs

Benut en promoot de positieve aspecten van meertaligheid

Behoud de openheid naar hoofddoeken in het stedelijk onderwijs en promoot dit bij scholen van andere koepels

DOOR DE OGEN VAN...

ETNISCH PROFILEREN

Haroun, Julie, Victor en Natalia zijn ondanks hun verschillende schoolcarrière nog steeds bevriend. Ze wonen in elkaars buurt en lopen elkaar geregeld tegen het lijf.

Op een warme zomeravond, wandelen de buurmeisjes Julie en Natalia naar huis. Ze zien Haroun en Victor in een discussie verwickeld die erg beladen lijkt. Haroun is voor de derde dag op rij tegengehouden door de buurtpolitie met de vraag zich te identificeren. Hij voelt zich geïsoleerd maar eigenlijk ook gekwetst en boos. "Ik ben toch geen crimineel". Victor vraagt of hij zich misschien verdacht heeft gedragen. Zelf is hij nog nooit gecontroleerd geweest. Wanneer Julie het relaas hoort, deelt ze het verhaal van haar broer die zijn fiets uit de stalling bij de stadshal haalde en gevraagd werd door de politie of het wel zijn fiets was. Voor de politie lijkt het alsof je huidskleur je al verdacht maakt. Victor kan het niet geloven. Er is toch net een onderzoek gevoerd waaruit is gebleken dat het in Gent allemaal meevalt? Julie en Haroun vinden zijn naïviteit schattig. Misschien moeten ze toch meer op stap gaan samen.

Natalia blijft stil. De verhalen van haar ouders uit hun thuisland spoken door haar hoofd. De politie boezemt haar doodsangsten in.

Waarom kan Victor zo weinig erkenning geven aan Haroun?

Waarom zijn de ervaringen van Haroun, Natalia en Julie zo negatief?

Waarom is het gesprek zo moeilijk?

De ervaringen van deze jongeren met de politie verschillen op een pijnlijke manier. Het bestaan van etnisch profileren blijft een ongemakkelijke waarheid, die liever ontkend wordt, vooral als je het privilege hebt er niet mee geconfronteerd te worden. Vaak gebeurt het vanuit onbewuste vooroordelen, soms vanuit negatieve intenties. Gelukkig is er op federaal niveau een vorm van erkenning van het probleem. We vragen dat het bestuur van Gent het probleem mee zichtbaar maakt.

DOEN!

**Zoek oprecht mee naar manieren om harde data te verzamelen
(ipv een onderzoek te doen naar de kennis
van sociaal wenselijk gedrag)**

**Voer kwalitatieve analyses uit op registratiegegevens van ID
controles bij de politie**

**Voer kwalitatieve analyses uit op camerabeelden op straat
waarbij controles worden gefilmd**

**Zet in op zelfrapportage: organiseer een steekproef/ bevraging
bij alle jongeren op verschillende Gentse scholen**

**Gebruik de tools die er voorhanden zijn om de politie zicht te
laten krijgen op de eigen (on)bewuste vooroordelen**

DOOR DE OGEN VAN...

WERK

Julie en Natalia bespreken hun vakantieplannen. Ze willen allebei een vakantiejob doen, maar weten niet goed wat hun opties zijn en waar te zoeken.

Julie vertelt dat ze voorrang krijgt voor studentenjobs bij de stad Gent omdat haar moeder ambtenaar is. Ze overweegt het.

Natalia's gezicht vertrekt een beetje. Ze herinnert zich de periode dat haar moeder ook in dienst was bij de stad Gent, via een stage voor mensen met een buitenlands diploma. Er werd haar beloofd dat dit haar kansen op werk bij een stadsdienst zou verhogen. Om die reden beet ze door, ondanks de onuitgesproken weerstand die ze bij haar collega's voelde, die duidelijk niet gewoon waren om de werkvloer te delen met iemand met een andere achtergrond en referentiekader.

Uiteindelijk kreeg ze die vaste job niet en bleek ze gewoon een langdurig zieke collega te hebben vervangen.

Waarom zijn er zo weinig personeelsleden met een migratieachtergrond bij de stad Gent?

Waarom is de doorstroom van een tijdelijk naar een vast contract zo moeilijk?

Waarom laat het systeem van de BIS-stages in sommige gevallen een nare nasmaak achter?

Stad Gent heeft als werkgever een voorbeeldfunctie. Er zijn absoluut ambities om de werkvloer inclusief te maken, maar het blijft moeilijk om deze waar te maken. Het moet een prioriteit blijven om (onbewuste) vooroordelen die in de verschillende procedures ingeslepen zitten, eruit te filteren. Er moeten ook lessen getrokken worden uit initiatieven voor specifieke doelgroepen als deze het beoogde effect niet behalen.

DOEN!

**Zet in op cultuursensitieve competenties van
arbeidspsychologen (spiegeleffect tegengaan)**

**Screen de procedures van externe selectiebureaus
(voor hogere functies)**

**Communiceer eerlijker over de kansen op instroom
na BIS-stage**

**Investeer in omkadering, begeleiding, positief werkklimaat
voor BIS-stagiairs**

**Herbekijk of bouw garanties in voor instroom
na de BIS-stage**

DOOR DE OGEN VAN...

WONEN

De 4 vrienden houden van hun buurt en zouden het liefst daar blijven wonen.

Victor maakt zich geen al te grote zorgen over de toekomst. Hij voorziet weinig drempels. Het enige wat hij nog niet weet is of hij ooit een huis zal kunnen kopen.

Julie, Haroun en Natalia zien het veel somberder in.

Julie herinnert zich de moeilijkheden die haar vader ervaarde om een huis te huren toen haar ouders uit elkaar gingen. Maanden heeft hij moeten zoeken naar een geschikte woning voor hem en zijn twee kinderen. Haroun bevestigt: zijn oudere broer woont momenteel met zijn echtgenote in een kleine studio. Ze verwachten hun eerste kind en ze zoeken naar iets met meer ruimte. Omdat de private huurmarkt ontoegankelijk lijkt, hebben ze een sociale woning aangevraagd.

Natalia, die met haar ouders in een sociale woning woont, vraagt zich af of dat wel zo'n goed idee is. De communicatie met de verhuurmaatschappij verloopt zeer moeilijk en dat heeft een effect op de leefkwaliteit.

Waarom is discriminatie op de huurmarkt zo hardnekkig?

Waarom wordt er zo weinig gedaan om de krapte aan te pakken?

Waarom verloopt de communicatie met het sociaal verhuurkantoor zo moeilijk?

Discriminatie op de private huurmarkt blijft zeer moeilijk te bestrijden. Sensibilisering werkt al lang niet meer. Discriminatie maakt niet-kwetsbare profielen kwetsbaar, en reeds kwetsbare profielen nog kwetsbaarder. Helaas is de sociale huurmarkt, om andere redenen weliswaar, moeilijk toegankelijk en ook niet erg aantrekkelijk. We vragen daarom een pragmatische aanpak van deze twee problemen.

DOEN!

**Behoud de praktijktesten op de huurwoningmarkt maar
durf hier ook juridische gevolgen aan te koppelen**

**Maak bekend waar je klacht kunt indienen
als je discriminatie ervaart**

Communiceer eerlijk over wachtlijsten voor sociale woningen

Maak procedures eenvoudiger en toegankelijker

